

सायंतनी संध्याम् — प्रमाद्यतीम् BHAG. P. 3, 20, 37.

प्रमादवन (प्र + वन) n. der Vergnügungsgarten der Frauen eines Fürsten ÇABDAR. im ÇKDB. N. 1, 24. R. 5, 20, 23. — Vgl. प्रमादवन.

प्रमादितव्य n. partic. fut. pass. impers. von मद् mit प्र fahrlässig sein in Bezug auf (ablat.): सत्यात्, धर्मात्, कुशलात्, भूत्यै (sic), स्वाध्यायप्रवचनाभ्यां, देवपितृकार्याभ्यां न प्रमादितव्यम् TAITT. UP. 1, 11, 1. 2.

प्रमादर (von मद् mit प्र) 1) adj. Vop. 26, 156. — 2) f. घा N. pr. der Gattin Ruru's und der Mutter Çunaka's MBu. 1, 872. 940. 950 (Etym. des Namens). 13, 2004. KATHA. 28, 87.

प्रमानम् (1. प्र + म) adj. gut gelaunt, in heiterer Stimmung seiend AK. 3, 1, 7. H. 435. MBu. 8, 1747. ब्राह्मणमिडुद्राव प्रमनाः प्रमानस्तरम् 465. याज्ञतेन्याः परामृद्धिं दृष्ट्वा प्रखलितामिव । सुपास्ता धृतराष्ट्रस्य नातिप्रमनसो ऽभवन् 2, 2024. 9, 3370. 13, 588. RAGH. 3, 67. — Vgl. प्रमाणास्.

प्रमन्न (1. प्र + म) eine best. hohe Zahl VJUTP. 182. Mēl. asiat. IV, 639. — Vgl. प्रमात्र.

प्रमन्त्र (von मन्त्र mit प्र) m. der Stab, durch dessen Drehung Feuer aus dem Holz gerieben wird, Schol. zu KĀTJ. Ça. 356, 5. 7. 362, 21. 429, 22. 434, 2.

प्रमन्यु m. N. pr. eines Sohnes des Viravrata und jüngern Bruders des Manthū BHAG. P. 5, 13, 13.

प्रमन्द (von मन्द mit प्र) m. eine best. wohlriechende Pflanze KAUC. 8. 25. 32. 36.

प्रमन्दनी (wie eben) f. wohl dass. AV. 4, 37, 3.

प्रमन्यु (1. प्र + म) adj. erzürnt, aufgebracht gegen (loc.) MBu. 9, 409. RAGH. 7, 31.

प्रमय (von मी mit प्र) m. Untergang, das Umkommen, Tod H. 370. KĀTJ. 11, 4. 23, 7. प्रमयमोययाम् RĪGĀ-TAN. 1, 9. प्रमयमागते 4, 708. 6, 284. प्रमया f. HALA. 2, 323. प्रमयः, ईषत्प्रमयः, सुप्रमयः (दुष्प्रमय nach WILS. schwer zu messen; vgl. प्रमेय) P. 6, 1, 150. VĀRTT. Sch. — Vgl. घप्रमय.

प्रमयु (wie eben) adj. dem Untergang verfallen AV. 8, 1, 16.

प्रमर (von मर mit प्र) m. Tod (?): एतौ मे गावो प्रमरस्य युक्ता RV. 10, 27. 20.

प्रमरण (wie eben) n. das Sterben, Tod: °शोल zur Erkl. von प्रमायुक् ÇĀṆK. zu BṆ. Ān. Up. 1, 4, 8 (S. 193).

प्रमर्दक (von मर्द् mit प्र) 1) adj. zermalmend, aufreibend: परसैन्य° LALIT. ed. Calc. 116, 8. — 2) m. N. pr. eines Dämons: मार° LALIT. ed. Calc. 400, 13.

प्रमर्दन (wie eben) 1) adj. zermalmend, aufreibend: स्रज R. GORR. 1, 30, 12. द्विषताम् HARIV. 11274. शत्रुगण° MBu. 14, 1535. सूर्यचन्द्र° (राहु) HARIV. 216. चन्द्र° N. eines Unholden (neben Rāhu) MBu. 1, 2539. so v. a. vertreibend SUÇA. 1, 189, 7. 2, 128, 6. — 2) Bein. Vishṇu's H. Ç. 73. MBu. 12, 12864. N. pr. eines Dieuers des Çiva VĀPI zu H. 210; vgl. HARIV. LAGL. I, 513. eines Vidjādharma KATHA. 48, 78. eines Heerführers des Çāṁbara HARIV. 9291. 9314. 9329. 9345. fgg. — 3) n. das Zermalmen, Aufreiben: शत्रूणाम् HARIV. 3294.

प्रमर्दित्र (wie eben) nom. ag. Zermalmender, Aufreiber: श्रीणाम् MBu. 3, 10886.

प्रमर्दिन् (wie eben) dass.: परसैन्य° VJUTP. 93. दनुपुत्रप्रमर्दिनी HA-

RV. 10237.

प्रमृत्स् (1. प्र + म) adj. nach SĀJ. so v. a. प्रकृष्टतेजस्क von grossem Glanze: समिद्धस्य प्रमृत्सो ऽग्ने वन्दे तव श्रियम् RV. 5, 28, 4. Mitra-Varuṇa: घसुर्याय प्रमृत्सा 7, 66, 2. 8, 23, 3. — Vgl. वाञ्.

प्रमा (मा mit प्र) f. Vop. 26, 193. 1) Grundlage, Fussgestell: यस्य भूमिः प्रमातरित्तमोदरम् । दिवं यश्चक्रे मूर्धानम् ॥ AV. 10, 7, 32. — 2) Grundmaass, Maassstab: कासित्प्रमा प्रतिमा किं निदानम् RV. 10, 130, 3. VS. 14, 18. 13, 65. — 3) richtiger Begriff, richtige Vorstellung AK. 3, 3, 10. KAP. 1, 88. TARKAS. 19, 53. PRAB. 20, 17. सुगते यदि धर्मज्ञः कपिलो नेति का प्रमा MÜLLER, SL. 102. Schol. zu GĀIM. 1, 4. COLEBR. Misc. Ess. I, 289. Z. d. d. m. G. 6, 30, N. 1. BANERJEA, Dial. 171. — 4) ein best. Metrum RV. PRĀT. 17, 11. Ind. St. 8, 111. 283. — Vgl. सङ्.

प्रमाण (wie eben) 1) n. Maass, Maassstab, Grösse, Umfang, Länge, Gewicht, Menge, Zeitdauer; = श्रुता AK. 3, 4, 12, 56. H. an. 3, 214. MED. n. 61. = वर्त्मन् AK. 3, 4, 12, 56. = आयाम KĀR. zu P. 5, 1, 19. ऊर्ध्व° KĀTJ. Ça. 21, 4, 12. 1, 10, 12. 16, 8, 26. 13, 1, 5. P. 6, 2, 4. प्रथमं तत्प्रमाणा-नां त्रमेरेणुं प्रचक्षते M. 8, 132. SŪRJAS. 5, 13, 5. GAUDAP. zu SĀṆKHAJ. 3 (zugleich Erkenntnisstittel). श्रुणु° adj. KĀTHOP. 2, 8. M. 8, 32. MBu. 12, 6901. प्रमाणोनातिप्रवृद्धाम् von ungeheurem Umfange R. 1, 28, 8. 48, 5, 2, 36, 8. तुल्यः पृथ्वीप्रमाणेन भास्करः प्रतिभाति मे 4, 60, 18. SUÇA. 2, 22, 19. 309, 21. RAGH. 18, 37. 41. Spr. 1866. KĀM NĪTIS. 13, 16. VARĀH. BRH. S. 11, 41. 24, 5. किंप्रमाणा भूः SŪRJAS. 12, 2. प्रासप्रमाणा भिन्ना MĀRK. P. 29, 35. व्यभमतिप्रमाणम् MBu. 1, 761. R. GORR. 1, 29, 8. KATHA. 11, 44. कटिश्च तस्यातिकृतप्रमाणा MBu. 3, 10054. केशात्तिका ब्राह्मणस्य दण्डः कार्यः प्रमाणतः M. 2, 46. P. 5, 2, 37. VĀRTT. 7. प्रमाणद्वयसंपन्न (निस्त्रिंश) MBu. 4, 1339. सेरो नत्त्वप्रमाणतः R. 6, 82, 71. SUÇA. 1, 24, 6. 125, 11. 2, 49, 2. शय्याप्रमाणाधिक (गात्र) MĀRK. 48, 24. VARĀH. BRH. S. 24, 9. 32, 6. 49, 8. 68, 14. PĀṆKAT. ed. orn. 6, 3. प्रमाणायामतः समः (विप्रः) Breite MBu. 1, 3080. चतुःसौवर्णिको निष्को विज्ञेयस्तु प्रमाणतः Gewicht M. 8, 137. VARĀH. BRH. S. 83, 7. ब्राह्मस्य तु तपाहस्य यत्प्रमाणम् M. 1, 68. SŪRJAS. 1, 19. 12, 50. वर्षशतप्रमाणमायुः PĀṆKAT. 187, 10. वयः° das Lebensalter MBu. 3, 2804. बहून्यहःप्रमाणानि MĀRK. P. 16, 32. 46, 41. 53, 2. 3. एवं-कृतप्रमाणानि च्छन्दसि RV. PRĀT. 17, 1. die prosodische Länge eines Vocals P. 1, 1, 50. Sch. प्रमाणे ऽथ लयस्थाने किंनराः कृतनिश्चमाः MBu. 2, 132. 138 (wo °निश्चमः st. °निश्चयः zu lesen ist). पाठे गेये च मधुरं प्र-माणैस्त्रिभिर्नितम् (= द्रुत. मध्य. विलम्बित Schol.) R. 1, 4, 6 (3, 44 GORR.). नहि कश्चित्प्रमाणं ते रत्नानां वेत्स्यते नरः Menge HARIV. 9733. VARĀH. BRH. S. 23, 2. MĀRK. P. 34, 2. प्रमाणाधिक (द्यास) übermässig ÇĀK. 29. स्वप्रमाणानुवृपैः सेचनघटैः den physischen Kräften entsprechend 8, 23. प्रमाणेन im Durchschnitt (nach WEBER) WEBER, GJOT. 42, 5. — 2) n. Norm, Richtschnur; Autorität; = मर्यादा und प्रमातर AK. 3, 4, 12, 56. H. an. MED. = सत्यवादिन् H. an. MED. ग्रामः प्रमाणम् PĀK. GRH. 1, 9. LĀTJ. 6, 1, 11. 8, 1, 12. 10, 16, 13. KAUC. 141. धर्मं जिज्ञासमानानां प्र-माणं परमं श्रुतिः M. 2, 13. श्रुतमौपम्येन पुरुषः प्रमाणमाधिगच्छति Spr. 1849 (= MBu. 13, 3572). स यत्प्रमाणं कुरुते लोकस्तदनुवर्तते BHAG. 3, 21 (BHAG. P. 6, 2, 4). 16, 24. Spr. 2104. जन्मतस्तु प्रमाणेन ज्येष्ठे राजा युधि-ष्ठिरः MBu. 1, 4306. P. 1, 2, 55. HARIV. 8468. fgg. ÇĀK. 21. HIT. 110, 12. तदहः प्रमाणमाकलय्य Z. d. d. m. G. 14, 374, 13. NILAK. 9. Schol. zu KĀTJ.